

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 167/04-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júla 2004 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. E. G., Neštátna zubná ambulancia, N. B., zastúpenej advokátom JUDr. O. Š., so sídlom B., vo veci porušenia jej základných práv upravených v čl. 35 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva vlastníť majetok upraveného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušenia čl. 1 a čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co 300/03-53 z 27. apríla 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. E. G. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júna 2004 doručená sťažnosť MUDr. E. G., Neštátna zubná ambulancia, N. B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. O. Š., so sídlom B., vo veci porušenia jej základných práv upravených v čl. 35 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva vlastníť majetok upraveného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dodatkový protokol

k Dohovoru“), porušenia čl. 1 a čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 11 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „Listina“) rozsudkom Krajského súdu Bratislava (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 Co 300/03-53 z 27. apríla 2004.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka ako prevádzkovateľka neštátneho zdravotníckeho zariadenia poskytovala zdravotnú starostlivosť aj poistencom Družstevnej zdravotnej poisťovne PERSPEKTÍVA (ďalej len „Perspektíva“). Voči Perspektíve vznikla sťažovateľke pohľadávka vo výške 273 565 Sk.

Sťažovateľka v sťažnosti pripomína, že rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 3215/1999-A bolo zrušené povolenie na zriadenie poisťovne Perspektíva a následne krajský súd uznesením č. k. 7 K 70/01-30 z 20. apríla 2001 vyhlásil na majetok Perspektívy konkurz. Opierajúc sa o právny názor, že záväzky Perspektívy prešli na Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, podala sťažovateľka žalobu Okresnému súdu Bratislava (ďalej len „okresný súd“) proti Všeobecnej zdravotnej poisťovni, ktorou sa domáhala zaplata 273 565 Sk s príslušenstvom. Okresný súd žalobu sťažovateľky zamietol rozsudkom č. k. 16 C 224/01-36 z 5. augusta 2003. Proti rozsudku okresného súdu sa sťažovateľka odvolala. Krajský súd rozsudkom č. k. 8 Co 300/03-53 z 27. apríla 2004 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľky okresný súd i krajský súd nesprávne posúdili vec po právnej stránke, keď aplikovali na vec ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia a o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 273/1994 Z. z.“) účinné v čase keď rozhodovali, a nie tie, ktoré boli účinné v čase, uplatnenia jej práv. V dôsledku toho boli podľa názoru sťažovateľky ich rozsudkami porušené jej základné práva upravené v čl. 35 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, právo vlastníť majetok upravené v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru a zároveň boli porušené aj čl. 1 a čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 11 Listiny.

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a vo veci samej prijal tento nález:

„Zamietnutím návrhu na zaplatenie 273.565,- Sk s príslušenstvom rozsudkom Krajského súdu Bratislava 8 Co 300/03-53 v dôsledku aplikácie § 34 ods. 5 zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia a o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na rovnosť garantovanú čl. 11 Listiny základných práv a slobôd a čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR, práva na podnikanie zakotveného v čl. 35 ods. 1 Ústavy SR, práva vlastníť majetok upraveného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a k prekročeniu podmienok vyvlastnenia, ktoré sú zakotvené v čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň došlo aj k porušeniu ustanovenia čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý je vyjadrením princípu právneho štátu.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. 04. 2004, č. k. 8 Co 300/03-53 sa zrušuje.

Slovenská republika je povinná zaplatiť navrhovateľovi čiastku 50. 000,- Sk k rukám navrhovateľa do troch dní odo dňa právoplatnosti z titulu primeraného zadosťučinenia.“

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc,

návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly

zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02).

V odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu sa okrem iného uvádza:

„Odvolačný súd zvyrazňuje, že nemožno stotožňovať prechod práv a povinností zo zrušenej poisťovne v personálnom poňatí (prechod poistencov) s otázkou prechodu zodpovednosti za dlhy (majetkovú sféru).

Prechod záväzkov zrušenej poisťovne na odporcu, resp. na inú určenú rezortnú zdravotnú poisťovňu, môže nastať podľa § 34 ods. 3 zák. č. 273/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov až po ukončení likvidácie (§ 70 a nasl. ObZ) a po zániku poisťovne výmazom z obchodného registra. Až po ukončení likvidácie bude totiž zrejmé, či vôbec dôjde k prechodu záväzkov poisťovne na iné subjekty, resp. či veritelia boli uspokojení v rámci likvidácie.... Podľa názoru odvolacieho súdu prijatím tejto novely zák. č. 273/1994 Z. z. nedošlo k žiadnemu posunu v relevantnej otázke okamihu prechodu záväzkov Perspektívy. Preto odvolací súd zhodne s prvostupňovým súdom nepovažoval odporcu za pasívne legitimovaného a návrh, podaný pred ukončením likvidácie poisťovne Perspektívy, považoval za podaný predčasne.“

Vychádzajúc z citovaného nemožno podľa názoru ústavného súdu dospieť k záveru, že by bol rozsudok krajského súdu zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Bolo nepochybne v právomoci krajského súdu príslušné zákonné ustanovenia vyložiť. Rovnako nemožno dospieť ani k záveru, že by bol výklad krajského súdu z ústavného hľadiska neospravedliteľný a neudržateľný, tak aby jeho následkom došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, ktoré sťažovateľka namieta. V tejto súvislosti poukazuje ústavný súd na tú skutočnosť, že krajský súd potvrdil zamietnutie žaloby z dôvodu jej predčasnosti. Nedošlo teda k tomu, že by krajský súd považoval nároky sťažovateľky za nedôvodné s konečnou platnosťou.

Na základe uvedeného ústavný súd aj v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 57/03, II. ÚS 84/03, III. ÚS172/04 atď.) dospel k záveru, že sťažnosť je zjavne

neopodstatnená, a preto ju po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu čl. 1 a čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že ich aplikácia sa v individuálnych sťažnostiach viaže na porušenie individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 1 a čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy bez vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode sťažovateľa je zjavne neopodstatnená (I. ÚS 34/96).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2004